

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Юридичний факультет

Кафедра адміністративного та фінансового права

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи та
розвитку

С.М. Кваша

«26» травня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні вченої ради юридичного
факультету

Протокол № 11 від «25» травня 2021 р.

О.С. Яра

на засіданні кафедри адміністративного
та фінансового права

Протокол № 8 від «13» травня 2021 р.

В.І. Курило

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ»**

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Рівень вищої освіти Третій (освітньо-науковий) рівень

Розробники: к.ю.н. Артеменко О.В.

Київ – 2021

ЗМІСТ

1. Передмова	2
2. Опис навчальної дисципліни	6
3. Структура навчальної дисципліни	5
4. Теми лекційних занять	7
5. Теми семінарських занять	7
6. Самостійна робота	8
7. Перелік питань для поточного та семестрового контролю знань.	8
Перелік питань до семестрового контролю (залік)	Error! Bookmark not defined.
8. Форми та методи оцінювання. Розподіл балів.	1515
8.1. Розподіл балів	18
8.2. Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти заочної форми навчання з курсу «Розвиток доктрини інформаційного права та інформаційної безпеки України»	19
8.3. Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання	21
9. Рекомендована література	23
9.1. Базова:	23
9.2. Допоміжна:	24
9.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	28
9.4. Міжнародні видання:	28

Передмова

Сучасна теорія інформаційного права України має зосередитися на виробленні нової доктрини інформаційного права та інформаційної безпеки, визначенні концептуальних напрямів розвитку інформаційного права, інформаційної безпеки та головних аспектів такої доктрини. Належне засвоєння основних правових засад становлення і розвитку наукових поглядів на основні інституту інформаційного права, сучасні наукові концепції щодо предмета, методу та системи, основних засобів (в рамках інструментальної теорії права) інформаційного права та інформаційної безпеки є обов'язковою умовою для становлення майбутнього фахівця третього освітньо-наукового рівня та підвищення його фаховості.

Мета: формування знань про становлення і розвиток наукових поглядів на основні інституту інформаційного права, сучасні наукові концепції щодо предмета, методу та системи, основних засобів (в рамках інструментальної теорії права) інформаційного права та інформаційної безпеки.

Завдання:

1. Самостійно вивчити великий за обсягом і динамічністю матеріал з інформаційного права та законодавства.
2. Ознайомити здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня із історією виникнення інформаційної галузі юридичної науки, права і законодавства, сучасною доктриною інформаційного права та інформаційної безпеки.
3. Розглянути окремі положення інститутів вітчизняного інформаційного права.
4. Вивчити основи державної політики у сфері інформаційної безпеки.
5. Визначити перспективи розвитку інформаційного права та інформаційної безпеки в умовах сьогодення.

Об'єктом вивчення курсу є суспільні відносини, що виникають у процесі дослідження інституту інформаційного права, сучасних наукових концепцій щодо предмета, методу та системи, інформаційного права та інформаційної безпеки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є прогнозування розвитку інформаційного права, вивчення суб'єктивних публічних прав, процесів їх реалізації і захисту, становлення й зміст інформаційно-правових норм, інститутів інформаційного права, реалізація державної політики у сфері інформаційної безпеки та ін.

Відповідно до освітньо-наукової програми «Право», після вивчення навчальної дисципліни «Розвиток доктрини інформаційного права та інформаційної безпеки» здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня доктор філософії зі спеціальності 081 «Право» (на базі повної вищої освіти) повинні оволодіти такими компетентностями:

Інтегральна:

Е 1.1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі права.

Загальні:

ЗК 2.1. Здатність ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження, що приводять до отримання нових знань у сфері правничої науки;

Фахові:

ФК 3.1. Здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу;

ФК 3.2. Набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної сфері дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної сфери дослідження;

Спеціальні:

СК 4.3. Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в конкретних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

СК 4.6. Здатність здійснювати статистичний аналіз інформації з різних джерел, документів для вирішення завдань наукового дослідження;

СК 4.7. Здатність розробляти проекти нормативно-правових актів;

Навчальна дисципліна «Розвиток доктрини інформаційного права та інформаційної безпеки» **органічно поєднана з дисциплінами**, які вивчають здобувачі не тільки юридичних, але й інших спеціальностей Університету, зокрема «Проблеми інформаційного права», «Адміністративним правом», «Інформаційним правом» та ін. Вона формує у здобувачів цілісні і системні уявлення про специфіку розвитку інформаційного права. Засвоєння здобувачами основних положень курсу підвищує загальний рівень освіченості, формує юридичне мислення, сприяє розвитку правової свідомості та правової культури, що надзвичайно важливо в умовах правової реформи в Україні.

Методи та форми навчання:

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

- вправи, розв'язування творчих завдань;
- репродуктивний;
- проблемного навчання;
- евристичний (частково-пошуковий);
- дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- застосування наочних засобів (схеми, таблиці тощо);
- моделюючі роботи в Інтернеті, бібліотеці;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Навчальна дисципліна розрахована на 150 аудиторних годин (20 години лекційні, 20 годин семінарських, 110 годин самостійної). Підсумковий контроль з навчальної дисципліни «Інформаційне право та інформаційна безпека» проводиться у вигляді заліку.

Організація поточного та підсумкового контролю знань: поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно конкретним темам і включає стандартизовані форми контролю теоретичної підготовки. Поточний контроль включає оцінювання усне або письмове опитування, тестові завдання. З метою конкретизації положень передбачається вирішення практичних завдань з окремих тем на семінарських заняттях для закріплення одержаних знань, а також тестових завдань, написання есе, рефератів, письмових контрольних заходів. У результаті проведення поточного контролю максимально здобувач може набрати 70 балів. Підсумковий контроль знань здобувачів відбувається на екзамені і максимально здобувач може набрати 30 балів (білет складається з 1 теоретичного питання, яке оцінюється максимально в 15 балів, тестових завдань, які максимально оцінюються в 15 балів. Підсумковою оцінкою з навчального курсу є сума набраних балів за результатами поточного контролю і екзамену.

Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Самостійна робота може бути оформлена у вигляді презентації, реферату або есе та оцінюється максимально в 1 бал.

**2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ»**

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	08 1Право	
Освітньо-науковий рівень	Третій	
Освітній ступінь	Доктор філософії	
Спеціальність	081 Право	
Освітньо-наукова програма	Право	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсова робота	не передбачено	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	900	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2	

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	л	Інд. К.р	с.р.		л	с	лаб	Інд.к.р	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1 Теорія сучасного адміністративного права												
Змістовий модуль 1. Теоретико-правова характеристика інформаційного права та інформаційної безпеки України												
<i>Тема 1. Наука інформаційного права України</i>	12	2	2	-	-	8						
<i>Тема 2. Загальна характеристика доктрини інформаційної безпеки України</i>	12	2	2	-	-	8		-				
<i>Тема 3. Доктринальні проблеми інформаційного права України</i>	15	4	4			7						
<i>Тема 4 Основи державної інформаційної політики у сфері інформаційної безпеки України</i>	11	2	2			7						
Разом за ЗМ 1	50	10	10	-	-	30						
Розділ 2 Проблеми та перспективи розвитку інформаційного права та інформаційної безпеки України												
Змістовий модуль 2. Актуальні питання інформаційної політики у сфері інформаційної безпеки України												
<i>Тема 5. Основи державної політики у сфері інформаційної безпеки</i>	18	4	4	-	-	10						
<i>Тема 6. Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки. Механізм</i>	18	4	4	-	-	10						

<i>забезпечення інформаційної безпеки</i>												
<i>Тема 7. Громадський контроль та державно-громадське партнерство у сфері реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки</i>	14	2	2	-	-	10						
<i>Всього за ЗМ 2</i>	50	10	10			30						
Модуль 3. Розвиток науки інформаційного права												
<i>Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку нових інститутів та підгалузей інформаційного права</i>	14	2	2	-	-	10						
<i>Тема 9 Проблеми інформативно-комунікативної діяльності органів влади</i>	18	4	4			10						
<i>Тема 10. Концептуальні засади розвитку юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційному праві</i>	18	4	4			10						
<i>Всього за ЗМ 2</i>	50	10	10			30						
<i>Усього годин</i>	150	30	30	-	-	90						

Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука інформаційного права України	2
2	Загальна характеристика доктрини інформаційної безпеки України	2
3	Доктринальні проблеми інформаційного права України	4
4	Основи державної інформаційної політики у сфері інформаційної безпеки України	4
5	Основи державної політики у сфері інформаційної безпеки	4
6	Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки. Механізм забезпечення інформаційної безпеки	2
7	Громадський контроль та державно-громадське партнерство у сфері реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки	2
8	Проблеми та перспективи розвитку нових інститутів та підгалузей інформаційного права	2
9	Проблеми інформативно-комунікативної діяльності органів влади	4
10	Концептуальні засади розвитку юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційному праві	4
	Разом	30

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука інформаційного права України	2
2	Загальна характеристика доктрини інформаційної безпеки України	2
3	Доктринальні проблеми інформаційного права України	4
4	Основи державної інформаційної політики у сфері інформаційної безпеки України	4
5	Основи державної політики у сфері інформаційної безпеки	4
6	Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки. Механізм забезпечення інформаційної безпеки	2
7	Громадський контроль та державно-громадське партнерство у сфері реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки	2

8	Проблеми та перспективи розвитку нових інститутів та підгалузей інформаційного права	2
9	Проблеми інформативно-комунікативної діяльності органів влади	4
10	Концептуальні засади розвитку юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційному праві	4
	Разом	30

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука інформаційного права України	8
2	Загальна характеристика доктрини інформаційної безпеки України	8
3	Доктринальні проблеми інформаційного права України	7
4	Основи державної інформаційної політики у сфері інформаційної безпеки України	7
5	Основи державної політики у сфері інформаційної безпеки	10
6	Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки. Механізм забезпечення інформаційної безпеки	10
7	Громадський контроль та державно-громадське партнерство у сфері реалізації державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки	10
8	Проблеми та перспективи розвитку нових інститутів та підгалузей інформаційного права	10
9	Проблеми інформативно-комунікативної діяльності органів влади	10
10	Концептуальні засади розвитку юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційному праві	10
	Разом	90

8. Перелік питань для поточного та семестрового контролю знань.

1. Поняття та предмет науки інформаційного права
2. Зміст інформаційних правовідносин та їх відмежування від інших правовідносин
3. Інформаційна цивілізація, інформатизація.

4. Державна політика в сфері інформатизації.
5. Поняття, ознаки, предмет та методи інформаційного права.
6. Становлення інформаційного суспільства в світі та Україні.
7. Особливості українського інформаційного законодавства.
8. Основні нормативно-правові акти в сфері створення, поширення та використання інформації та шляхи їх вирішення.
9. Аналіз основних джерел інформаційного права.
10. Органи, відповідальні за забезпечення реалізації державної політики України у сфері інформації.
11. Системний підхід до дослідження інформаційних правовідносин
12. Соціальне призначення адміністративного права України
13. Режимне регулювання – формуючий сегмент доктрини інформаційного права
14. Історія формування науки інформаційного права у зарубіжних країнах
15. Проблеми системного впорядкування суспільних відносин в інформаційній сфері.
16. Концептуальні засади кодифікації інформаційного законодавства України.
17. Правові основи розвитку інформаційних технологій і забезпечення інформаційної безпеки.
18. Правові проблеми протидії новітнім викликам, загрозам і правопорушенням в інформаційній сфері
19. Напрями державної політики у сфері інформаційної безпеки.
20. Загрози інформаційній безпеці України.
21. Формування, реалізація та координація державної інформаційної політики печально уповноваженими органами.
22. Суб'єкти та механізм забезпечення інформаційної безпеки України.
23. Завдання і повноваження органів державної влади у сфері інформаційної безпеки.
24. Повноваження Ради національної безпеки і оборони України.
25. Основні суб'єкти реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки.
26. Органи державної влади як основні суб'єкти реалізації державної інформаційної політики України.
27. Кримінально-правовий захист та охорона суспільних інформаційних відносин.
28. Поняття кіберзлочинності, особливості її здійснення.
29. Кримінальна відповідальність в інформаційній сфері.
30. Проблеми та шляхи вдосконалення кримінального законодавства у сфері інформаційних відносин.
31. Сутність теорії інформаційної безпеки.
32. Напрямки інформаційної безпеки.
33. Людський фактор в організації інформаційної безпеки
34. Поняття та основні характеристики кіберпростору.

- 35.Електронна комерція, основні поняття та ознаки.
- 36.Суб'єкти правовідносин у сфері електронної комерції та їх правовий статус.
- 37.Умови здійснення електронної комерції.
- 38.Вплив міжнародного права на формування інформаційного права України.
- 39.Принципи міжнародного інформаційного права.
- 40.Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин.
- 41.Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин.
- 42.Міжнародна діяльність України в галузі захисту інформації.
- 43.Досвід європейських країн в сфері реалізації інформаційної політики.
- 44.Проблеми та шляхи вдосконалення інформаційного законодавства України.
- 45.Кримінально-правовий захист та охорона суспільних інформаційних відносин.
- 46.Поняття кіберзлочинності, особливості її здійснення.
- 47.Кримінальна відповідальність в інформаційній сфері.
- 48.Проблеми та шляхи вдосконалення кримінального законодавства у сфері інформаційних відносин.
- 49.Сутність теорії інформаційної безпеки.
- 50.Напрямки інформаційної безпеки.
- 51.Людський фактор в організації інформаційної безпеки
- 52.Поняття та основні характеристики кіберпростору.
- 53.Електронна комерція, основні поняття та ознаки.
- 54.Суб'єкти правовідносин у сфері електронної комерції та їх правовий статус.
- 55.Умови здійснення електронної комерції.
- 56.Вплив міжнародного права на формування інформаційного права України.
- 57.Принципи міжнародного інформаційного права.
- 58.Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин.
- 59.Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин.
- 60.Міжнародна діяльність України в галузі захисту інформації.
- 61.Досвід європейських країн в сфері реалізації інформаційної політики.
- 62.Проблеми та шляхи вдосконалення інформаційного законодавства України.

ТИПОВЕ ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ
для визначення рівня засвоєння знань
з навчальної дисципліни
«РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ»

Тестові завдання

1. Ведення бізнесу в он-лайн режимі присутнє в наступних сферах:

1	прямі продажі товарів і послуг
2	банківська справа та фактурування (платіжні системи)
3	організація віртуальних підприємств
4	електронний документообіг
5	корпоративні закупівлі

2. Спеціальними інформаційними операціями є:

1.	Дезінформування
2.	Пропаганда
3.	Психологічний тиск
4.	Фізичний тиск
5.	Поширення чуток
6.	Диверсифікація громадської думки

3. Яке слово пропущене в реченні?

...передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків, повідомлень будь-якого роду по радіо, провідових, оптичних чи інших електромагнітних системах.	у бланку відповідей подати одним словом
--	---

4. Унікальна сукупність локальних, регіональних та національних комп'ютерних мереж та універсальна технологія обміну даними - це:

1	Intranet
2.	World Wide Web
3.	Internet

5. Основними принципами міжнародного інформаційного права є:

1.	Державний суверенітет окремих країн в участі у міжнародних відносинах
2.	Верховенство прав людини
3.	Презумпція невинності
4.	Вільний вибір методів здійснення інформаційної політики держави

6. Яке слово пропущене в реченні?

...зовнішні форми вираження норм інформаційного права, за допомогою яких відбувається формування та закріплення цих норм.

7. ЗУ про“Про електронний цифровий підпис” був прийнятий:

1.	10.08.2002 р.
2.	22.07.2000 р.
3.	22.05.2003 р.

8. Які слова пропущені в реченні?

... - це НПА. в якому закріплено умови створення, діяльності, регулювання друкованих ЗМІ.

9. Суб'єктами інформаційного права, за способом участі в інформаційних відносинах є:

1.	автор інформації
2.	власник
3.	споживач

4	поширювач
5	перекладач
6	зберігач

10. Які слова пропущені в реченні?

- конституційний, підзвітний Верховній Раді України та Президентові України орган, який забезпечує свободу слова і масової інформації.

11. Вплив на свідомість особи або населення з метою змін (корекції) їх поведінки є:

1	Інформаційно-технічний вплив
2	Інформаційно-особистісний вплив
3	Інформаційно-соціальний вплив
4	Інформаційно-психологічний вплив

12. Встановіть відповідність:

1. Спеціальні інформаційні операції	А. небезпечні діяння з інформаційного впливу на соціальні групи осіб, державні органи влади та управління, пов'язані з поширенням інформації, яка містить погрози переслідуванням, розправою, вбивствами, а також викривлення об'єктивної інформації.
2. Акти зовнішньої інформаційної агресії	Б. Це форма боротьби, що являє собою сукупність спеціальних (політичних, економічних, дипломатичних, технологічних, військових та інших) методів, способів і засобів вигідного впливу на інформаційну сферу об'єкта зацікавленості та захисту власних в інтересах досягнення поставлених цілей.
3. Інформаційний тероризм	В. Це сплановані дії, спрямовані на ворожу, дружню або нейтральну аудиторію, які передбачають вплив на її свідомість і поведінку за допомогою використання організованої інформації та інформаційних технологій для досягнення певної мети.
4. Інформаційна війна	Г. Це легальні та (або) протиправні акції, реалізація яких може мати негативний вплив на безпеку інформаційного простору держави.

13. До загальних об'єктів посягань інформаційних війн відносять:

1.	Правопорядок
2.	Аналітичні центри та дослідні установи
3.	Окремі прошарки населення
4.	ЗМІ
5.	Мобілізаційна готовність та боєздатність збройних сил

14. Видами інформаційної психотропної зброї є:

1.	Логічна бомба
2.	Гіпноз

3.	Голосові синтезатори
4.	Логічна бомба

15. Мережа Інтернет вперше з'явилась:

1.	1956 р.
2.	1969 р.
3.	1975 р.

16. Впишіть слова:

- це інформаційне середовище (простір), яке виникає (існує) за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем під час взаємодії людей між собою, взаємодії інформаційно-телекомунікаційних систем та управління людьми цими системами.

17. Закон України «Про електронну комерцію» був прийнятий:

1.	5 жовтня 2015 року
2.	3 вересня 2015 року
3.	4 листопада 2015 року

18. Впишіть слова:

...є інструментом, що дає змогу створити правові основи для електронного документообігу

19. Суб'єктами електронної комерції є:

1.	СПД, що пропонує товар, роботу послуги за допомогою ІКТ
2.	Особа, яка обирає товар, роботу, послугу за допомогою ІКТ
3.	Центр сертифікації ЕЦП
4.	Інформаційний посередник

20. Встановіть відповідність:

1. Електронний підпис одноразовим ідентифікатором	електронне повідомлення у будь-якій формі, метою якого є пряме чи опосередковане просування товарів, робіт чи послуг.
2. Комерційне електронне повідомлення	дані в електронній формі у вигляді алфавітно-цифрової послідовності, що додаються до інших електронних даних особою, яка прийняла пропозицію (оферту) укласти електронний договір.
3. Інтернет-магазин	платні або безоплатні послуги щодо оброблення та зберігання інформації, що надаються дистанційно з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем за індивідуальним запитом їх одержувача.
4. Інформаційні електронні послуги	засіб для представлення або реалізації товару, роботи чи послуги шляхом вчинення електронного правочину.

21. Особа, яка пропонує товар, роботу, послуги у сфері електронної комерції не зобов'язана забезпечити доступ до такої інформації:

1.	Відомості про ліцензію
----	------------------------

2.	Адреса та місцезнаходження
3.	Ідентифікаційний код фізичної особи
4.	Рреєстраційний номер облікової картки платника податків

22. Впишіть слова:

Міжнародне співробітництво у сфері науково-технічної інформації та міжнародна інформаційна діяльність регулюються згідно з чинним законодавством Законом України «...»

23. Якщо міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в Законі "Про Національну програму інформатизації", то застосовуються:

1.	Норми даного закону
2.	Правила міжнародних договорів
3.	Норми іншого закону, до якого відсилають

24. Найдоцільніше здійснити систематизацію інформаційного законодавства шляхом:

1.	Інкорпорації
2.	Консолідації
3.	Кодифікації

25. Інформація є державною власністю, якщо вона:

1.	Становить комерційну таємницю
2.	Створена на кошти державного бюджету
3.	Створена кількома громадянами чи юридичними особами

26. Впишіть слова:

Основним НПА, що регулює діяльність інформаційних агентств є ...

27. Об'єкти інформаційних відносин, що не охороняються Законом України „Про авторське право і суміжні права”:

1.	Розклад телепередач
2.	Спортивний репортаж
3.	Прогноз погоди
4.	Стаття в Інтернеті

28. За законом України «Про інформацію» інформація про стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд є:

1.	науково-технічна інформація
2.	статистична інформація
3.	соціологічна інформація
4.	екологічна інформація

29. З способами сприйняття інформація буває:

1.	Текстова, Числова, Графічна, Музична, Комбінована
2.	Візуальна, Аудіальна, Тактильна, Нюхова, смакова
3.	Наукова, технічна, управлінська, виробнича

30. Впишіть слова:

- це рівень розвитку суспільства в окремих регіонах (на континентах, в окремих країнах),

що визначається зростанням ролі інформації як продукту соціальної діяльності людей.

9. Форми та методи оцінювання. Розподіл балів.

До контрольних заходів входять проміжний та підсумковий контроль. Проміжний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та на звершенні кожного модулю, під час написання модульної контрольної роботи.

Методами контролю під час семінарських занять є:

Усне опитування з питань, поставлених у плані семінарських занять та винесених на самостійне опрацювання.

Усне опитування може бути індивідуальним і фронтальним. За фронтального опитування студенти відповідають з місця, доповнюючи один одного. Частковим випадком фронтального опитування є групове опитування, коли опитується 5-6 осіб одночасно. Індивідуальне опитування здійснюється у процесі проведення співбесіди з конкретного питання, винесеного на семінарське заняття або самостійне опрацювання.

Запитання для усної перевірки знань поділяють на основні, додаткові і допоміжні.

Основні запитання передбачають самостійну розгорнуту відповідь.

Додаткові - спрямовані на уточнення того, як студент розуміє певне питання, формулювання, формулу та ін.

Допоміжні запитання мають на меті виправлення помилок та неточностей, якщо такі мали місце у відповіді студента.

При усному та письмовому (написання контрольної роботи та рефератів) опитуваннях оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться наступним чином:

“2” бали виставляється здобувачу вищої освіти, який безпомилково викладає навчальний матеріал, показує глибоке розуміння суті поставлених запитань (як з теоретичної, так і практичної точки зору), самостійно без допомоги викладача вирішує практичні завдання, орієнтується у нормативно-правових актах;

“1,5” бал виставляється здобувачу вищої освіти, який грамотно розкриває суть поставлених запитань, добре володіє термінами дисципліни, може обґрунтувати свою точку зору нормативними джерелами, але припускає несуттєві помилки та неточності, не може встановити причинно-наслідкові зв'язки між поняттями, що розглядаються на даному семінарському занятті, та поняттями, що вивчалися на попередніх семінарських заняттях, допускає суттєві помилки при виконанні практичних завдань;

“1” балів виставляється здобувачу вищої освіти, який поверхнево викладає суть навчального матеріалу, припускає багато помилок при

відповідях на поставлені запитання, не може самостійно вирішувати практичні завдання, посередньо орієнтується у нормативній базі.

“0” балів виставляється здобувачу вищої освіти, який не володіє матеріалом по темі.

Тестовий контроль, який здійснюють шляхом розв’язання пропонуванних викладачем тестів відкритої та закритої форми.

Написання письмових робіт:

- модульних контрольних робіт;
- рефератів, есе тощо;
- вирішення тестових завдань;
- складання актів-документів.

Передбачено двох модульних робіт, які оцінюються у 9 балів кожна. Кількість та види завдань, особливості розподілу балів за названими видами робіт визначають пояснювальною запискою до відповідної контрольної роботи.

При застосуванні декількох видів оцінювання на одному занятті бали розподіляються наступним чином:

0,5 балів – виконання тестових завдань, перевірка знань основних термінів, визначень, перевірка знань нормативної бази по темі (шляхом бліц-опитування), при цьому оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти при застосуванні тестів здійснюється, виходячи із співвідношення між кількістю правильних відповідей і всією кількістю завдань, що входять до тесту:

“0,5” балів - правильних відповідей не менше 50%;

“0” балів - правильних відповідей менше 50%.

1 бал – основна відповідь на семінарському занятті (згідно питань, що передбачені методичними рекомендаціями до семінарських занять), вирішення практичних завдань.

Участь здобувачів вищої освіти в семінарських заняттях є обов'язковою умовою виконання навчального плану.

Здобувачі вищої освіти, що не приймали участі в заняттях своєї навчальної групи, мають право з'явитися до викладача на індивідуальну співбесіду, на якій здійснюється контроль засвоєння пропущеної теми. Одночасно здобувач вищої освіти зобов'язаний пред'явити конспект рекомендованих кафедрою нормативних джерел до теми.

Виконання самостійної роботи перевіряється в ході опитування на семінарському занятті.

Під час контролю виконання завдань для самостійного опрацювання оцінюванню підлягає:

- самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань;
- проведення розрахунків;
- написання рефератів, есе;
- підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів;
- переклад іноземних текстів установлених обсягів;

- підготовка реферативних матеріалів з публікацій тощо.

У разі невиконання визначених завдань поточного контролю через поважну причину здобувачі вищої освіти мають право на підставі розпорядження директора Навчально-наукового інституту (начальника факультету) скласти їх до останнього семінарського (практичного, лабораторного) заняття.

Семестровий залік є формою підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу з даної дисципліни на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час семінарських та практичних, підсумкових атестацій з модульного контролю. Ці результати можуть зараховуватись як підсумок поточного і проміжного контролю без додаткового опитування студентів.

У залежності від результатів поточного контролю підсумкова оцінка може виставлятися без проведення додаткових контрольних заходів. Питання про складання окремими студентами передбаченого навчальним планом заліку вирішується викладачем індивідуально з урахування результатів поточного (модульного контролю) та бажання здобувачів.

9.1. Розподіл балів

	Модуль I				Підсумкова атестація по I-му модулю = 24 бали	Модуль II					Підсумкова атестація по II-му модулю = 26 бали	М1+М2 = 50 балів	ПМК=50балів	Всього з курсу М1+М2+ПМК = 100балів
	ЗМ I					ЗМ II								
	T.1.	T.2.	T.3.	КЗ = 9бали		T.4.	T.5.	T.6.	T.7.	T.8.				
Активність на семінарських заняттях	2	4	4		5 балів	2	2	2	2	2	5 балів			
Виконання самостійної роботи						2								
Індивідуальна консультативна робота														

9.3. Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати,			

			систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зареховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

10. Рекомендована література

10.1. Базова:

1. Калюжний Р. А. Структура науки і навчальної дисципліни “Інформаційне право” / Калюжний Р. А., Хахановський В. Г., Цимбалюк В. С. // “Правова інформатика”, № 1 / 2013. – К.: НДЦПІ АПН України, 2013. – С. 22-25.
2. Литвин Н.А. Інформаційне суспільство як головний пріоритет перспективного розвитку держави / Н.А. Литвин // Вісник Національного університету „Львівська політехніка”. Зб. наук. праць. Серія: Юридичні науки. - Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2017. – № 3. – С. 36-40.
3. Правова доктрина України: у 5 т. – Х.: Право, 2013. – Т.2: Публічно-правова доктрина України/ Ю.П. Битяк, Ю.Г. Барабаш, М.П. Кучерявенко та ін.; за заг.ред.Ю.П. Битяка. – 864с.
4. Тарасенко Р.Б. Інформаційне право: Навчально-методичний посібник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2010. – 512 с.
5. Цимбалюк В. С. Інформаційне право (основи теорії і практики) : [моногр.] / Цимбалюк В. С. — К. : Освіта України, 2010. — 388 с.
6. Хахановський В. Г., Шевчук Р. М. Зміст поняття “інформація” у правовій науці та в чинному законодавстві України // Науковий вісник КНУВС, № 2, 2013. – К., КНУВС, 2013. – С. 65–72.
7. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV // ВВР, 2003, № 36, ст. 275
8. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 року № 852-IV // ВВР, 2003, № 36, ст. 276;
9. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 року № 74/98-ВР // ВВР, 1998, № 27-28;
10. Про телекомунікації: Закон України від 18 листопада 2003 року № 1280-IV // ВВР, 2004, № 12, ст. 155;
11. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-ХІІ // ВВР, 1992, № 48, ст. 650.
12. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 31 травня 2005 року № 2594-IV // ВВР, 2005, № 26, ст. 347;
13. Основи інформаційного права України / В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко та ін.; За ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника., Навч. посіб. — К.: Знання, 2004. — 274 с.
14. Міжнародне інформаційне право: Навчальний посібник/ За аг. ред. Шишка О. Р., Мавліханова Р. В., Чеботарьова Ю. А., Батарська О. Ф.,

Рижкова Є. Ю. - Макіївський екон-гум ін.-т. – Донецьк: Дмитренко Л. Р., 2011. - 320 с.

15. Виявлення та розслідування злочинів, що вчиняються у сфері інформаційних технологій: Наук.-практ. посіб. / Б.В. Романюк, В.Д. Гавловський, М.В. Гуцалюк, В.М. Бутузов. – К.: Вид-во. Паливода А.В., 2004. – 144 с;
16. Інформаційне право: навч. посібн. Артеменко О. Улютіна О. - Київ: Прінтеко, 2020. – 102с.

10.2. Допоміжна:

1. Артеменко О.В., Бідонько Р.В. "Кіберполіція України. Організація діяльності та перспективи розвитку". - Право і суспільство. 1 ч. 2 - 2017 С. 116-119 Index Copernicus (Республіка Польща)
2. Артеменко Е.В. Актуальные вопросы государственной информационной политики по обеспечению информационной безопасностью украины/ артеменко е.в. Жорновий В.С. // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» Серія: «Юридичні науки» // № 2 (7), 2018 <https://dio.org/10.25313/2520-2308-2018-32>
3. Артеменко О.В. Поняття екологічної інформації: проблеми законодавчого тлумачення. – Право. Людина. Довкілля. 10(2), 2019 С. 54-59
4. Климентьев О. П. Поняття та сутність інформаційної функції / О. П. Климентьев // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Юридичні науки. — Херсон, 2014. — Вип. 1, т. 2. — С. 144—149.
5. Климентьев О. П. Зміст та структура інформаційних правовідносин / О. П. Климентьев, Д. О. Перов // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція. — Одеса, 2013. — № 6—3. — Т. 1. — С. 80—83.
6. Климентьев О. П. Інформаційна взаємодія як прояв інформаційної функції / О. П. Климентьев // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. : Право. — Ужгород, 2014. — Вип. 25. — С. 154—158.
7. Климентьев О. П. Поняття та сутність інформаційної функції / О. П. Климентьев // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Юридичні науки. — Херсон, 2014. — Вип. 1, т. 2. — С. 144—149.
8. Крупчан О. Д. Органи виконавчої влади: питання компетенції : монографія / О. Д. Крупчан ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Гетьмана, НАПрН України, НДІ приват. права і підприємництва НАПрН України. – Київ : КНЕУ, 2012. – 255 с.
9. Кузніченко С. О. Адміністративно-правовий режим воєнного стану : монографія / С. О. Кузніченко ; НЮУ ім. Ярослава Мудрого". – Харків : Право, 2014. – 232 с.
10. Ліпкан В. А. Консолідація інформаційного законодавства України : [моногр.] / В. А. Ліпкан, М. І. Дімчогло ; за заг. ред. В. А. Ліпкана. — К. : О. С. Ліпкан, 2014. — 416 с.

11. Ліпкан В. А. Інкорпорація інформаційного законодавства України : [моногр.] / В. А. Ліпкан, К. П. Череповський ; за заг. ред. В. А. Ліпкана. — К. : О. С. Ліпкан, 2014. — 408 с.

12. Ліпкан В. А. Адміністративно-правовий режим інформації з обмеженим доступом : [моногр.] / В. А. Ліпкан, В. Ю. Баскаков ; за заг. ред. В. А. Ліпкана. — К. : О. С. Ліпкан, 2013. — 344 с.

13. Литвин Н.А. Оцінка стану інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності в податкових органах України / Литвин Н.А., Семир'янов Д.Я., Долгий О.А. // Дніпропетровськ, Академія митної служби України. — 2012. - № 2(7). — С. 62-66.

14. Литвин Н.А. Інформаційні відносини в податковій сфері / Литвин Н.А., Шапка А.В. // Науковий вісник Національного університету ДПС України. — Ірпінь, 2013. — № 4(63). — С. 54-59.

15. Литвин Н.А. Правове забезпечення інформаційної політики України в сучасних умовах / О.В. Литвин, Н.А. Литвин // Науковий вісник Національного університету ДПС України. — Ірпінь, 2015. — № 1(68). — С. 74-80.

16. Литвин Н.А. Деякі особливості застосування інформаційних ресурсів органами Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс] / Н.А. Литвин // Порівняльно-аналітичне право. — 2016. — № 2. — С. 144-146. Режим доступу до журн. : <http://www.pap.in.ua/>

17. Литвин Н.А. Деякі аспекти інформаційного забезпечення діяльності митних органів / Н.А. Литвин // Вісник Національного університету „Львівська політехніка”. Зб. наук. праць. Серія: Юридичні науки. - Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2017. — № 2. — С. 74-80.

18. Литвин Н.А. Окремі проблемні питання інформаційного забезпечення органів Державної фіскальної служби України / Н.А. Литвин // АУСППЦЯ: міжнародне чесько-українське науково-теоретичне видання. — Прага, 2016. — С. 30-35.

19. Литвин Н.А. Інформаційне забезпечення протидії корупції в діяльності органів Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс] / Н.А. Литвин // «Юридичний науковий електронний журнал». Журнал включено до міжнародної наукометричної бази [Index Copernicus International \(Республіка Польща\)](http://www.indexcopernicus.org/) — № 1. — 2017. — С. 93-95. Режим доступу до журн. : <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=66>

20. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення : із змінами та допов. станом на 10 верес. 2013 р. / під ред.: Р. А. Калюжного, М. І. Іншина, І. М. Шопіної. — Вид. 5-те. — К. : Правова єдність : Алерта, 2013. — 976 с.

21. Присяжнюк А. Й. Організаційно-правові засади державного контролю у сфері виконавчої влади : монографія / А. Й. Присяжнюк ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х. : Золота миля, 2012. — 398 с.

10.3. Інформаційні ресурси в Інтернет:

1. Вищий адміністративний суд України - www.vasu.gov.ua/
2. Законодавство України - <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень - www.reyestr.court.gov.ua/
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
6. Урядовий портал - www.kmu.gov.ua/

10.4. Міжнародні видання:

1. Global Information Technology Report 2016 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://edclub.com.ua/analytika/reytyngovi-ocinky-ukrayiny-za-indeksom-merezhevoyi-gotovnosti-2016>
2. Douglas, R., & Head, M. Douglas and Jones's Administrative Law (7th ed.). Sydney, N.S.W.: Federation Press, 2014. – 884 p.
3. Peter Leyland, Gordon Anthony Textbook on Administrative Law. - Oxford University Press, 2016 - 516
4. Farber, Daniel A. and Joseph O'Connell, Anne, The Lost World of Administrative Law (February 13, 2014). 92 Texas Law Review 1137 (2014); UC Berkeley Public Law Research Paper No. 2395276.
5. Keith Werhan Principles of Administrative Law, 2d (Concise Hornbook Series). - West Academic, 2014 г. - 440 p.
6. Daniel Freund, Alistair Price On the legal effects of unlawful administrative action / Daniel Freund, Alistair Price // South African Law Journal. – 2017. - Volume 134 Number 1. - p. 184 – 208.
7. Adrian Vermeule Rationally Arbitrary Decisions in Administrative Law / Adrian Vermeule // The Journal of Legal Studies. – 2015. - № 2. – P. 475-507.
8. Bojan Bugaric Administrative Law Developments in Post-Communist Slovenia: Between West European Ideals and East European Reality // European Public Law. – 2016. -№ 22 . - Issue 1. - pp. 25–48
9. Cook, Katherine. Recent developments in administrative law [online]. AIAL Forum, No. 83, Apr 2016: 1-10.
10. Ochendowski E. Prawo administracyjne, czesc ogolna / Ochendowski E. – Torun, 2001. – 480 s.